

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 522
van **BRECHT WARNEZ**
datum: 4 juni 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Coronacrisis - Online hulpverlening bij verslaving

De coronacrisis had en heeft een grote impact op het sociale leven. Het normale leven viel stil en mensen waren ertoe gehouden om thuis te blijven. De vaste structuur viel weg. Dat laatste is vaak een struikelsteen voor mensen die verslavingsgevoelig zijn. De gevolgen van de crisis kunnen voor een kwetsbare doelgroep, zoals mensen met een psychisch probleem of alcohol-, drugs- of gokverleden, nog lang na de coronacrisis nazinderen. De psychologische ondersteuning zal daarom ook cruciaal zijn om die doelgroep opnieuw voldoende veerkracht te geven.

Het verlenen van hulp online is een absolute meerwaarde om tijdens de coronacrisis de personen die die nodig hebben bij te staan. Er zijn verschillende initiatieven: alcoholhulp.be, cannabishulp.be, drughulp.be, gokhulp.be en depressiehulp.be. De vijf websites zijn gelijkaardig opgebouwd met een portaal 'Informatie en zelftests', 'Online zelfhulp' en 'Online begeleiding'.

1. Hoeveel bezoekers en unieke bezoekers trokken de vijf online hulpplatformen tijdens de periode van 1 maart tot heden? Graag een overzicht per week of, indien niet mogelijk, per maand.
2. Hoe verhoudt zich het aantal (unieke) bezoekers van de vijf online hulpplatformen tijdens de periode van 1 maart tot heden tegenover het aantal hulpoproepen in dezelfde referentieperiode in 2019?
3. Hoeveel bezoekers trok elk van de drie portalen ('Informatie en zelftests', 'Online zelfhulp' en 'Online begeleiding') en welke werden het vaakst bezocht tijdens de periode van 1 maart tot heden? Graag een overzicht per week of, indien niet mogelijk, per maand en de bijhorende referentiecijfers van dezelfde periode tijdens 2019.
4. Hoelang blijft een gebruiker op elk van de drie portalen actief?
5. Hoeveel bezoekers van de vijf online hulpplatformen maken effectief gebruik van de zelftest, zelfhulp of online begeleiding? Graag een overzicht per online hulpplatform.
6. Wat is het profiel (geslacht, woonplaats (per provincie), leeftijd, studieniveau, werksituatie...) van de personen die gebruikmaken van de zelftest, zelfhulp en online begeleiding? Graag een overzicht per online hulpplatform.
7. Kan de minister een thematisch overzicht met aantal bezorgen inzake de zelftest, zelfhulp en online begeleiding in de periode van 1 maart tot heden?

8. Welke (financiële) ondersteuning kent Vlaanderen toe aan elk van de vijf online hulpplatformen?
9. Hoe wordt elk van de vijf online hulpplatformen bekendgemaakt bij de doelgroep?
10. Welke lessen voor de toekomst trekt de minister uit het gebruik van deze online hulpverlening tijdens de coronacrisis?
11. Welke initiatieven zal de minister nemen om personen met verslavingsproblematieken na de coronacrisis extra te ondersteunen?

WOUTER BEKE

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD

op vraag nr. 522 van 4 juni 2020

van **BRECHT WARNEZ**

1.

Programma/maand	Unieke bezoekers	Bezoekers
Alcoholhulp maart	59 842	83 376
Alcoholhulp april	54 718	77 660
Alcoholhulp mei	71 492	109 981
Alcoholhulp Juni (23/06/2020)	63 124	84 891
Cannabishulp maart	6 902	9 501
April	7 505	9 885
Mei	8 757	10 976
Juni (23/06/2020)	6 752	8 458
Drughulp maart	8 877	11 174
April	9 148	11 599
Mei	10 604	13 211
Juni (23/06/2020)	8 191	10 032
Gokhulp maart	5 437	10 010
April	5 131	9 976
Mei	5 222	9 997
Juni (23/06/2020)	3 620	6 556
Depressiehulp Maart	12 922	20 055
April	13 752	21 878
Mei	17 309	26 655
Juni (23/06/2020)	13 086	19 403

2.

Programma/maand	Unieke bezoekers 2020	Unieke bezoekers 2019
Alcoholhulp maart	59.842	77.222
Alcoholhulp april	54.718	70.471
Alcoholhulp mei	71.492	73.874
Alcoholhulp Juni (23/06/2020)	63.124	87.684
Cannabishulp maart	6.902	5.006
April	7.505	9.076

Mei	8.757	9.217
Juni (23/06/2020)	6.752	3.993
Drughulp maart	8.877	9.287
April	9.148	8.245
Mei	10.604	8.677
Juni (23/06/2020)	8.191	6.310
Gokhulp maart	5.437	5.809
April	5.131	6.025
Mei	5.222	6.644
Juni (23/06/2020)	3.620	5.758
Depressiehulp Maart	12.922	11.693
April	13.752	12.504
Mei	17.309	13.906
Juni (23/06/2020)	13.086	11.693

3.

portaal/maand	Views Alcoholhulp 2020	Views Alcoholhulp 2019
Informatie portaal maart	131 192	161 247
April	118 398	145 490
Mei	149 758	159 086
Juni	134 585	178 033
Begeleiding maart	30 418	39 550
April	35 710	37 833
Mei	27 736	36 403
Juni	30 147	33 519
Zelfhulp maart	13 001	17 431
April	13 162	14 931
Mei	16 196	17 374
Juni	12 917	16 334

Portaal/maand	Views cannabishulp 2020	Views cannabishulp 2019
Informatie portaal maart	6 016	4 885
April	6 891	9 613
Mei	6 905	10 018
Juni	6 091	4 467
Begeleiding maart	4 492	3 058
April	6 192	2 909
Mei	2 492	2 259
Juni	1 749	2 375
Zelfhulp N/A geen zelfhulp programma		

Portaal/maand	views depressiehulp 2020	views depressiehulp 2019
informatie portaal maart	64 924	38 475
April	95 441	42 665
Mei	136 008	43 999
Juni	70 380	35 484
Begeleiding maart	42 784	N/A Begeleiding bestond nog niet
April	50 096	N/A Begeleiding bestond nog niet
Mei	52 375	N/A Begeleiding bestond nog niet
Juni	33 220	N/A Begeleiding bestond nog niet
Zelfhulp maart	3 933	3 778
April	7 164	4 638
Mei	6 798	4 996

4

Portaal/maand	views drughulp 2020	views drughulp 2019
Informatie portaal maart	15 599	16 199
April	15 999	14 220
Mei	18 169	15 442
Juni	13 846	10 746
Begeleiding maart	3 849	2 098
April	3 167	3 501
Mei	6 641	2 664
Juni	2 670	4 466
Zelfhulp maart	1 390	635
April	1 809	605
Mei	1 430	722
Juni	921	855

Portaal/maand ▼	views gokhulp 2020 ▼	views gokhulp 2019 ▼
Informatie portaal maart	14 499	10 958
April	13 367	11 599
Mei	13 144	12 517
Juni	9 255	11 527
Begeleiding maart	1 947	3 705
April	2 316	3 958
Mei	2 126	2 803
Juni	1 947	2 486
Zelfhulp maart	1 135	1 391
April	1 125	2 068
Mei	1 146	1 338
Juni	866	1 361

4. Deze gegevens worden niet geregistreerd.

5.

Programma ▼	Aanmeldingen 2020 ▼	Aanmeldingen 2019 ▼
Alcoholhulp Zelfhulp	338	302
Alcoholhulp Begeleiding	210	169
Cannabishulp Zelfhulp	N/A (Geen zelfhulp pro N/A (Geen zelfhulp programma)	
cannabishulp Begeleiding	36	39
Drughulp Zelfhulp	74	39
Drughulp Begeleiding	72	81
Gokhulp Zelfhulp	35	62
Gokhulp Begeleiding	17	29
Depressiehulp Zelfhulp	318	169
Depressiehulp Begeleiding	364	N/A (Begeleiding bestond nog niet)

Naast de vijf voorgenoemde platformen biedt ook de druglijn (VAD) online zelftesten aan. Hieronder de vergelijking met 2019 voor de periode 1 maart tot en met 11 juni voor de volledig afgelegde zelftests.

	2019	2020
Voor meerderjarigen		
Alcohol	12663	18216
Cannabis	1941	4476
Cocaïne	665	548
Gamen *	443	4600
Gokken *	2541	179
Internet	690	483
Speed	357	353

Slaap- en kalmeringsmiddelen	171	162
Xtc	544	471
Voor minderjarigen		
Alcohol -18jaar	1223	2401
Cannabis -18jaar	803	598
Gamen -18jaar *	4231	2644
Totaal	26272	35131

** de hoge aantallen of verschillen tussen de periodes voor de zelftests gokken en gamen zijn te verklaren door actieve promotie van die tests door de DrugLijn zelf in de desbetreffende periode.*

Daarnaast melden zich voor de periode 1 maart tot 10 juni 2020 bij de **zelfhulpmodule DASH** van de Druglijn 394 nieuwe gebruikers aan (zijnde 51% van het aantal nieuwe gebruikers in heel 2019). Dit komt neer op een gemiddeld van 3,9 nieuwe gebruikers per dag voor deze specifieke periode.

De DrugLijn werkt nauw samen contact met alcoholhulp.be, cannabishulp.be, drughulp.be en gokhulp.be. Zo wordt op die sites systematisch verwezen naar de contactmogelijkheden met De DrugLijn voor wie vragen heeft.

De zelftest voor cannabisgebruikers die op cannabishulp.be wordt aangeboden is identiek aan die vermeld op de DrugLijnsite en voor online zelfhulp wordt vanaf cannabishulp.be doorgelinkt naar de DASH-module van De DrugLijn.

6. Zie Excel als bijlage. In deze Excel vindt u telkens in een apart tabblad het profiel van de gebruikers per platform terug.
7. Zie vraag drie. Buiten de opdeling in de portaalsites is er geen andere thematische opdeling beschikbaar.
8. Er wordt jaarlijks een subsidie toegekend aan CGG Kempen voor de technische uitvoering, personele omkadering en opvolging van de hulpplatformen. In 2020 bedraagt de bijdrage van de Vlaamse Overheid 592.000 euro. Onder deze subsidie valt ook de opdracht voor CGG Kempen als initiatiefnemer en trekker voor de uitbouw van online hulpverlening voor de CGG-sector en de opmaak van een plan online hulpverlening vanaf 2021. De Druglijn maakt deel uit van de beheersovereenkomst als partnerorganisatie alcohol, drugs, psychoactieve medicatie, gokken en gamen met VAD, waarvoor in 2020 een totale subsidie werd toegekend van 3.326.741 euro. De beheersovereenkomst loopt tot eind 2020.
9. Via het aanbod van de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG). Wat de Druglijn betreft werd snel na 18 maart via een nieuwsbrief naar intermediairs in de hulpverlening melding gemaakt van de uitbreiding van de chatservice. Tegelijk werd via de nieuwsbrief aan de intermediairs meegedeeld dat de cliënten of patiënten die niet meer in de hulpverlening terecht konden in afwachting bij De DrugLijn een eerste aanspreekpunt of luisterend oor konden vinden.

Na Tele-Onthaal en Awel, stapte de DrugLijn samen met de Zelfmoordlijn en in overleg met Zorgnet-Icuro in het Wellweb-initiatief voor directe online aanmelding van oproepers bij de Vlaamse CGG's.

De DrugLijn plaatste een volledig hoofdstuk met aangepaste informatie omtrent COVID-19 op haar website (www.druglijn.be/covid-19). Ook de Facebookpagina van

de DrugLijn zette frequent in op preventieve boodschappen, op maat van de lockdownsituatie.

Samen met De Ambrassade werd voor de jongerenwebsite WATWAT een artikel aangemaakt specifiek voor jongeren die thuis met alcohol- of andere drugproblemen in lockdown werden geconfronteerd.

Omdat door de lockdown de situatie in de gevangenissen tot bezorgdheid leidde, stemde VAD af met de Regionale Drugscoördinator van de FOD Justitie omtrent de bereikbaarheid van de telefoonlijn van de DrugLijn voor de gedetineerden.

De DrugLijn ondernam stappen om net als andere lijnen te kunnen vermeld worden op informatieve COVID-webpagina's van de overheden die oplijsten. Voor het Vlaamse initiatief <https://www.dezorgsamen.be/hulplijnen-voor-je-client/> en de federale site <https://www.info-coronavirus.be/nl/psychosociale-hulpverlening/> is dat bijvoorbeeld het geval. De DrugLijn werd ook vermeld in diverse online COVID-gerelateerde overzichten van andere organisaties zoals bijvoorbeeld op <https://www.onlinehulp-vlaanderen.be/ohup/ohup-partners-in-coronacrisis/> of <https://www.samvzw.be/nieuws/chathulplijnen-op-volle-toeren-door-coronacrisis>.

Via de pers probeerde de DrugLijn bevindingen aan de lijn en een aantal specifieke aandachtspunten omtrent middelengebruik in lockdown onder de aandacht te brengen. Onder andere via een interview in De Ochtend op Radio, een televisie-interview in het VTM-programma 'Blijf in uw kot' op 31 maart en diverse interviews voor De Morgen, De Standaard, Het Laatste Nieuws en Bruzz.

10. De Coronacrisis heeft online hulpverlening in een stroomversnelling gebracht. Blended care is al langer één van de hulpverleningsmodaliteiten binnen de CGG maar zal nu versneld een standaard modaliteit worden voor alle CGG-cliënten.

Binnen de overeenkomst rond online hulpverlening CGG zijn er steeds mogelijkheden om het online hulpaanbod uit te breiden en dat is de laatste jaren ook gebeurd. De huidige werking zal in overleg met de betrokken partijen de komende maanden worden geëvalueerd met het oog op het opstellen van een nieuwe overeenkomst vanaf 2021. Er zal samen worden bekeken welke uitbreidingsmogelijkheden en prioriteiten er zijn voor de komende jaren.

Daarnaast is duidelijk dat dit thema leeft in het hele beleidsdomein en dat er dus beleidsdomein-breed initiatieven zullen moeten genomen worden om online hulpverlening in zorg en welzijn te stimuleren en te verduurzamen.

11. In het Actieplan Mentaal Welzijn, opgesteld naar aanleiding van de COVID-19 crisis, is 3,3 miljoen euro voorzien voor het versterken van gespecialiseerde ambulante zorg voor mensen met een psychische kwetsbaarheid, waaronder verslaving, en het versterken van gespecialiseerde diagnostiek om de bestaande wachtlijsten op dit vlak aan te pakken.

Op dit moment is het nog te vroeg om al uitspraken te doen over op welke manier dit concreet zal worden ingezet voor de ondersteuning van personen met een verslavingsproblematiek. Een uitbreiding van ambulante antennepunten binnen de bestaande verslavingszorgcentra is een optie, om zo de regionale spreiding te vergroten. Maar ook een uitbreiding van online hulpverlening behoort tot de mogelijkheden.

Er is alvast een dossier in voorbereiding om de werking van de Druglijn eenmalig te versterken naar aanleiding van hun verhoogde inzetbaarheid in deze crisis.

BIJLAGE

Overzicht